

Tre intelligente menn på vei til Betlehem?

Overskriften lyder ikke helt etter Skriften - der står det ikke noe om intelligente menn, men om tre vise menn. At de vise menn muligens også var intelligente, sier historien ingen ting om.

Hvori ligger forskjellen på intelligens og visdom? Det sies at kunnskapen er stolt fordi den vet så meget, visdommen er ydmyk fordi den ikke vet mer. Kanskje er det sant at den som vet at han intet vet, vet noe virkelig verd å vite.

Kunnskap må ha en åndelig og moralsk dimensjon for å kunne presentere seg som visdom. Det gjelder også politisk kunnskap. Den norske arbeiderbevegelse har sine dypeste røtter i unge Marcus Thrane. I 1854 skrev han: "Alt bør ha en moralsk grund, og den politik som ikke søker støtte i religionen, er en falsk og nedrig politik."

Verd å merke seg er at Thrane ikke skrev: Den religion som ikke søker støtte i politikken, er en falsk og nedrig religion. I dagens debatt omkring kirke og stat, er Thranes utsagn noe som bør drøytgges.

Nå er det engang slik at intelligente mennesker ikke er noen garanti for kloke beslutninger. Tre vise menn søkte i tro det de ikke forsto, fant det de ikke

kunne forklare, og opplevde noe som ga dem nytt liv. Et mysterium som krysser kunnskapens grenser.

I dag er de tre vise menn i Oslo, nærmere bestemt er deres vandringsvei lagt til Det Norske Teatret, hvor Bentein Baardson har satt opp stykket "Juleevangeliet".

Teater oppsto i kirkerommet. I oldtiden ble drama omkring Jesu fødsel oppført. Baardson sier i et intervju i Aftenposten: "Nå begynner man å oppdage at dagens mennesker har et latent behov for Bibelens ord. Med flere og flere TV-kanaler som blir likere og likere, er vi overmettet på kommersiell underholdning og søker mot innhold og fordypelse. Vi lengter etter den ikke målbare opplevelse."

Trist ville det være om våre myndigheters politiske kunnskap som er stor, og pengebingen de forvalter, ennå større, skulle skygge for Stjernen som ga de vise menn - og gir oss - retning og mål.

Våre ledes oppgave må være å redde oss fra vandrigen fra ting til ting i den målbare materialismens endeløse ring. Fri oss fra den "falske og nedrige" politikk som kontrollerer religionen i stedet for å la religionen inspirere politikken. EE

W. Cameron Johnson

En gjest fra Baltikum på besøk i Oslo

En av lederne for den russiske befolkningsgruppen i Estland, Aleksei Semjonov, besøkte Oslo 9. - 15. november for å holde foredrag i Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) og på Universitetet i Oslo, hovedsakelig om russernes situasjon i Estland. Han er blant lederne av partiet Den Russiske Demokratiske Bevegelse og deltaker i Rundebordskonferansen hvor alle etniske grupper i Estland og myndighetene er representert. Av yrke er han sosialpsykolog.

Semjonov har tidligere deltatt i tre seminarer arrangert av Moralsk Opprustning i København, St. Petersburg og Caux, Sveits, under tittelen "Samarbeid og forsoning rundt Östersjöen". I Oslo bodde han i MRA's hus, og Ny Verden brukte sjansen til å stille ham noen spørsmål om situasjonen i Estland:

* Det er ca 1/2 million russere i Estland (over 30 % av befolkningen). Du sa at stadig flere av dem søker russisk statsborgerskap, samtidig som stadig færre prøver å lære seg det estiske språk. Er dette tegn på en voksende splittelse mellom estere og russere?

Håpet om å integrere de to folkegruppene er farlig svekket. Frem til september hadde ca 106 000 russere søkt om russisk statsborgerskap. Tallet vokser med over 4000 pr. måned, og det ser ut til at denne trenden vil holde seg. Det er også få tegn på at en virkelig integrasjon er ønsket fra esternes side.

* Finnes det elementer som ønsker konfrontasjon og kamp?

Få sier det åpent, men det finnes radikale grupper på begge sider. Den alminnelige russer ønsker nok ingen konfrontasjon, og vil helst bli i Estland. Men noen mindre grupper vil ha en slags separat utvikling. Ved de russiske presidentvalgene i sommer stemte ca. 30.000 på kommunisten Sjuganov eller nasjonalisten Zhirinovski.

* Du har deltatt i Östersjö-seminarene som MRA har tatt initiativ til. Tror du at disse seminarene kan ha en brobyggende virkning?

Det tror jeg. Problemet er ikke at de er uten resultat, men at det er for få av dem. Flere grupper skulle arrangere slike seminarer, med nordisk og vestlig deltakelse. For øyeblikket har esterne de fleste internasjonale kontaktene, og russerne blir

Forts. side 4

Vi ønsker våre lesere en God jul
og et Godt Nytt År!

Øst-europeisk ungdom søker sannheten

Millioner av unge mennesker i de tidligere østblokklandene står ideologisk og verdimessig på bar bakke. Vestens materielle rikdom kan nok fascinere, men ikke fylle tomrommet etter kommunismen.

Dette er bakgrunnen for MRA-initiativet Foundations For Freedom (FFF), et reisende kursopplegg som i tre år har vært i virksomhet fra Novosibirsk i øst til Krakow i vest. Kursene er for ungdom, varer som regel en eller to uker, og finner sted hvor de blir innbudt. Deltakere som ønsker det, kan senere komme til et fordypningsseminar i Tirley Garth, et MRA-sentrum i Midt-England. I det siste (5. - 24. september '96) deltok f.eks. 7 fra Ukraina, 4 fra Tsjekkia, 2 fra Russland, 2 fra Litauen, en fra Estland og et liknende antall unge fra Vesten og Afrika.

Hva er dynamikken som driver disse kursene fremover? Ny Verden tar i det følgende Ukraina som et eksempel. Det første FFF-kurset der fant sted i Mukachevo i mai '94. En av deltakerne var Svetlana, en 20 år gammel student fra universitetet i Lvov.

Etter kurset merket hennes familie at hun var forandret. Søsteren Marianna beretter: "Forholdet mellom Svetlana og meg var som regel kjølig og konkurransepreget. Etter kurset behandlet hun mor og meg med mere hensyn og omtanke. Forandringen var så stor at mor trodde hun var blitt fanget inn av en eller annen sekt. Samtidig merket vi at hun hadde mere gå-på humør, toleranse og retning i livet. Hun ordnet også opp i forholdet til kjæresten sin. Etterhvert demret det for oss hva MRA's ideer gikk ut på. Resultatet var at våre foreldre et år senere samtykket i at jeg dro til et annet FFF-kurs som fant sted i Borinja."

En annen av deltakerne, Lyana, forklarte: "Ettervirkningene av det lukkede kommunistiske samfunnet er merkbart i landet vårt. Jeg har selv denne bakgrunnen. Kurset hjalp meg til å åpne meg for andre og lærte meg å lytte til dem. Vi har begynt å forstå oss selv, vår historie og hva sannhet er. Vi oppdaget også at Gud har en spesiell oppgave for hvert enkelt menneske, og at vi ved å forandre oss selv kan bidra til å forandre vår situasjon."

Kjedereaksjon

Mens Svetlana deltok i fordypningsseminaret i England, ble hun innbudt til å snakke til elevene i en ungdomsskole. Der nevnte hun også mangelen på engelske skolebøker i Ukraina. Resultatet var at alle elever ga en av sine egne bøker til Svetlanas gamle skole. Mottakelsen av bøkene i Ukraina ble vist på fjernsynet, og regelmessig korrespondanse mellom elevene ved de to skolene innledet.

I august i år gikk Svetlana i brodden for et nytt FFF-kurs, nå i Burshtyn. Denne gangen hjalp foreldrene og flere venner med forberedelsene. Under kurset, som hadde 14 deltakere, kom en buss full av foreldre for å grille en picnic og delta i skotsk folkedans! En av foreldrene fikk den lokale fjernsynsstasjonen til å besøke kurset. Det resulterte i en halv times program for ca. 150.000 mennesker.

En annen deltaker på det første kurset i Mukachevo var Vira, en skolelærer og 30 år gammel. Hun hadde vært gift i 9 år og hadde en 8 år gammel sønn. Men familielivet var ikke noe å skryte av. "Jeg hadde ofte tenkt på å la meg skille," beretter hun. "Min mann var ikke det jeg hadde ventet meg. Mens jeg er selskapielig og utadvent, er han stille og lite hjelpsom. Jeg gjorde ham stadig oppmerksom på dette, men uten resultat. Tausheten mellom oss kunne vare i en måned eller lenger. Det gikk ut over vår sønn Sasha."

Halvveis i kurset oppdaget jeg hvor stor kløften var mellom min oppførsel og absolutt kjærlighet. Jeg prøvde å sette meg i min sønns situasjon, og bestemte meg til aldri å skrike til ham i raseri igjen. Da jeg kom hjem ba jeg ham om tilgivelse for kjeftingen og ørefikene. Ingen av oss kunne holde tårene tilbake, og han tilga meg med en gang."

Mannen begynte også å merke en forandring. "Dette er første gang du har snakket til meg uten å kritisere og understreke hvor rett du har," sa han, og ba selv om unnskyldning for alltid å være i forsvarsstilling. Plutselig oppdaget Vira at en del små-jobber i huset var gjort. Noen av dem hadde ventet i over 5 år.

Russiske medier om MRA

I de siste månedene har MRA fått bred mediedekning i Russland. I mai sendte kanal 2 i russisk fjernsyn et landsdekkende program om MRA under tittelen "Er det mulig å tilgi sine fiender?" Innslaget var på 20 minutter, og ble presentert av Leonid Mlechin, redaktør i Izvestia. Programmet inneholdt et intervju med Leif Hovelsen og utdrag av en video om den franske frihetskjemperen Irene Laure. Programlederen avsluttet med å si: "Vi kan i all evighet fortsette å hate gårsdagens fiender - eller vi kan tilgi ... Er vi - sammen og hver for oss - i stand til å tilgi når vi har drømt om hevn?" Dagen etter hadde Moskvass største dagsavis, Vecherna Moskva, en lang artikkel om et forsoningsmøte i Caux mellom tyskeren Heinz Krieg og russeren Victor Rodionov. De hadde oppdaget at de hadde sloss på hver sin side på Østfronten under siste verdenskrig.

Instituttet for verdensøkonomi og internasjonale forbindelser i Moskva offentliggjorde i sitt tidsskrift i juli en syv siders artikkel under overskriften "Moralsk Opprustning - har moral noe med politikk å gjøre?"

Alexandra Ponomariyova ved den religiøse avdeling i Radio Russland har hatt flere programmer fra Caux utover høsten, basert på intervjuer som hun tok opp i løpet av et besøk i Caux i sommer.

Et kristent tidsskrift, "Sannheten og livet", bragte et intervju med filosofen og forfatteren Grigory Pomerants og hans kone, lyrikeren Zinaida Mirkina. Her sier Zinaida: "Bevegelsen appellerer til oss fordi den blir næret av Ånden og fordi den er internasjonal ... Ulikhetene når det gjelder språk blir kompensert gjennom et felles bønnens språk."

Inn i kjærlighetens hus

Henry Nouwen var teologi-professor ved Harvard universitet og en av nåtidens mest innflytelsesrike forfattere av åndelig litteratur. Blant hans mest kjente bøker er meditasjoner over Rembrandts maleri "Den fortapte sønn vender tilbake". Nouwen døde i oktober, bare 64 år gammel. Vi gjengir noen linjer fra en tale han holdt på en MRA-konferanse i Washington DC i 1985.

De som ikke kan høre, er døvhørte. Det latinske ordet for "døv" er "surdus". Er vi stakk døve, er vi "absurdus". Et absurd liv er et liv der man har sluttet å lytte. Det latinske ord for "lytte" er "audire", og lytter man med stor oppmerksomhet, heter det "oboedire". Av dette kommer det engelske ordet "obedience" (lydighet). I vårt åndelige liv blir vi på sett og vis ført fra absurditet til lydighet, fra å være døvhørte til å bli mennesker som lytter. Egentlig er det dette vi er kalt til - å bli mennesker som lytter til en kjærlighets stemme.

Lykt har alltid noe med det ukjente i oss å gjøre. Mange er redde først og fremst for seg selv og det som rører seg i deres eget hjerte. Eller vi frykter andre mennesker fordi vi ikke vet hva vi kan vente oss fra dem. Ofte prøver vi å løse problemet ved å henge merkelapper på dem og tror vi da bedre kan forutberegne hva vi har i vente.

Dypt inne bærer vi også en annen slags frykt - frykten for Den Eneste. Vi føler at det kan være tryggest å holde Gud på avstand i vårt åndelige liv. For eget vedkommende ser jeg hvor selektivt mitt bønneliv er - jeg legger fram for Gud bare de sider ved meg selv som jeg tror han kan gjøre noe med.

Åndelig liv må være å bevege seg ut av fryktens hus og inn i kjærlighetens hus. Gud sier: "La ditt hjem være i meg, slik mitt hjem er i deg." Straks vi kommer inn i Guds bolig, vil vi finne romslige hus med plass til alle jordens folk. Til slutt oppdager vi at hvor vi finner vår neste, hvor vi finner vår Gud - der finner vi vårt sanne jeg. Vi opplever en slik enhet mellom mennesker, i vårt eget hjerte og med Gud, at det overgår alle forestillinger. Det er da vi blir nye mennesker.

Kort nytt

LIBANON: I september, da verdens oppmerksomhet igjen var fokusert på tragiske hendelser i Midt-Østen, besøkte fem studenter fra Libanons universitet Storbritannia i to uker. De ble ledsaget av dommer Ghassan Rabah som valgte dem ut fra forskjellige kanter av landet, og fra de muslimske, drusiske og kristne samfunn. Dommeren tilhører et nettverk av mennesker som, inspirert av Moralsk Opprustning, har gjort det til sin prioritet å bygge opp igjen den sosiale strukturen i landet etter 15 års krig. Vi kan bygge opp igjen bygninger, men dersom vi ikke bygger opp igjen mellom-menneskelige forhold, vil det bli forgyjeves, sier han.

USA: Den britiske forfatteren Michael Henderson, nå bosatt i USA, utkom i sommer med en ny bok, "The Forgiveness Factor" (Faktoren tilgivelse). Harold H. Saunders, vise-utenriksminister under President Carter, stiller i en anmeldelse spørsmålet: "Dersom tilgivelse kan dokumenteres som en kata-

Fra Nord-Irland til Malta

"Fakta bare forvirrer. I denne konflikten har hver side sine egne fakta plukket ut for å fremme sin egen sak. Ingen bryr seg om hva den andre siden føler. Følelsene blir de viktigste fakta." Dette sitatet er hentet fra boken "Whose side is God on?", skrevet av den nord-irske forfatteren Peter Hannon. I november avla han med sin kone Fiona et tre ukers besøk på Malta. Sitatet fra boken hans gir en treffende beskrivelse også av Maltas politiske konflikter.

Hannons ankom Malta på valgdagen. Valgkampen hadde bragt sterke motsetninger opp i dagen. Da Arbeiderpartiet, valgets seierherre, sist satt ved makten, hadde vold, maktmisbruk og politisk forfølgelse vært utbredt. Men partiets nye leder, som nå ble statsminister, har vist at han vil noe annet og bidratt til en roligere utvikling.

Gjestene fra Nord-Irland traff både dem som var glade og dem som var skuffet over valgresultatet. De hadde bl.a. samtaler med et kristelig-demokratisk parlamentsmedlem som før valget var parlamentspresident og kjent for sin brobyggerrolle i det politiske miljøet, og med lederen for Maltas største fagbevegelse. De ble intervjuet på radio og i den engelsk-språklige avisen "The Malta Independent". De holdt foredrag på universitetet og på et åpent møte i hovedstaden Valletta. Vi hadde også to samtalekvelder med gjester i vårt hjem.

Hvilket budskap formidlet Hannons? "Jeg måtte lære å lytte til andre på en ny måte," forklarte Peter. "Nord-Irlands problem er ikke bare ekstremistene, men arrogansen og selvopptattheten hos folk som jeg. Vi skyver problemene fra oss og ønsker å leve et skjernet liv." Peter og Fiona tok sjansen på å bryte ut, og har i dag kontakter og vennskap med ytterliggående protestanter så vel som ledere av Sinn Fein, den politiske organisasjonen til IRA. Fiona fortalte at organisasjonen "Women Together" mobiliserte 200.000 mennesker i fredsdemonstrasjoner etter bruddet på våpenhvilen tidligere i år. Det har bidratt til at landet er blitt skånet for de voldstilstander som eksisterte før våpenhvilen. Fredsilden brenner fortsatt. BOA

lysator for historiske forandringer, tilsvarende det som skjedde i forholdet mellom Frankrike og Tyskland etter andre verdenskrig, hva er da grunnen til at det ikke blir studert og presentert som en viktig faktor i konfliktløsning og fredsskappende tiltak?" Saunders var med på utarbeidelsen av Camp David-avtalen mellom Israel og Egypt.

Boka kan bestilles fra MRA's kontor. Pris kr. 150,- + porto.

JAPAN: Nylig ble den 20. konferanse holdt i MRA-senteret i Odawara med deltagere fra Taiwan, Malaysia, India og andre asiatiske land. Blant deltagerne var generalsekretæren i Det nye demokratiske parti som vant 56 plasser ved valget i høst. En av dem som også ble valgt inn i parlamentet fra dette partiet, var Yukihisa Fujita, som har arbeidet på heltid med MRA i 21 år. De asiatiske gjestene deltok etterpå i en MRA-aksjon i Kansai-området, et viktig næringslivssenter.

sakset

Jeg ser i dag en dragning mot felles idealer, større fellesskap, solidaritet. Se på den enorme tilstrømningen til teaterforestillingen om Markusevangeliet! Det forteller noe om et behov for fellesskap, for kunnskap om og opplevelse av et felles grunnlag for vår kultur. Min første sønn hadde livssynsundervisning i stedet for kristendom; det syntes jeg aldri var noen god ordning. Kristendommen er så sentral i vår kultur at alle bør ha god kjennskap til den. Derfor er det viktig å ha et felles fag med mest vekt på kristendommen, men med en ramme som gjør at alle trosretniger kan få den kunnskapen.

*Statsminister Thorbjørn Jagland, VG,
27.10.96*

Det er de visjonære tankene som vinner. Selskaper som Microsoft, Nike, Body Shop etc. er drevet av slike, ikke av fokus på bunnlinjen. De som tenker på å tjene penger hele tiden, er kjennetegnet av én ting fremfor noen: De tjener ikke penger.

De som derimot klarer å beholde fokus på de store spørsmålene - hva er det vi vil, hva skal vi utrette på jorden, hvorfor er det viktig at akkurat vi finnes til - de lykkes. De får resultater, både økonomiske og andre, nettopp fordi de ikke fokuserer på resultatene.

Er det ytret kraftigere, strategiske målformuleringer enn "Gå ut og gjør hele verden til mine disipler" eller "La de små barn komme til meg"?

*Reklameguru og ildsjel ved Stabæk
Fotball, Ingebrigt Steen Jensen, Vårt
Land, 9.11.96*

Tidlig om morgenen, før telefonen eller dørklokken ringer, før posten kommer, er for meg den beste sjansen til å ha kvalitetstid med Gud. Jeg lovet Gud og meg selv at jeg skulle gi den første timen hver morgen til bønn. Det betyr ikke at jeg slipper de vanskelighetene andre har. Tvert imot. Jeg vet at jeg bruker en del av morgentimen til dagdrømmer eller tomning med problemer, og jeg vet ikke om jeg greier å slutte med det. Jeg skal forsøke, men det viktige er at jeg ikke skal gi den timen til noe annet eller noen annen.

*Den nettopp avdøde kardinal av Chi-
cago, Josep Bernadin. Newsweek
25.11.96*

Oslo: Etikk i økonomien

I Norsk Investorforum 29/11 holdt professor Kenneth Goodpaster fra USA et foredrag om etikk og verdier i internasjonalt næringsliv. Han var tidligere professor ved Harvard Business School, og er for tiden gjesteforeleser ved INSEAD, den franske handels- og økonomihøyskolen.

Til stede ved foredraget var bl.a. ledere fra Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Norsk Hydro, Orkla og Storebrand. Goodpaster tok utgangspunkt i "Prinsipper for Forretningslivet" utarbeidet av Caux Round Table (CRT). CRT er et samarbeidsforum for representanter fra næringslivet i Japan, USA og Europa, som bl.a. møtes hver sommer i MRA's internasjonale senter i Caux, Sveits. Han pekte på det enestående i at aktive forretningsmenn under CRT-møtene har utarbeidet normer for økonomisk virksomhet som kan aksepteres på tvers av kulturforskjeller. Ikke minst i lys av næringslivets globalisering er dette viktig.

Målet er, sa Goodpaster, at 500 til 1000 selskaper verden rundt forplikter seg til å følge disse prinsippene. "Styrken ved at mange gjør det sammen, er nødvendig for å bryte gjennom," sa han. Når det gjelder å omsette prinsippene i praksis, fortalte han at enkelte firma hadde ansatt "ethics officers" hvis hoved-oppgave er å bidra til at de normer og verdier som firmaet har forpliktet seg på, også blir fulgt i daglig virksomhet.

Hans vert i Norge var Heidi von Weltzien Höivik, leder for Handelshøyskolen BI's senter for etikk og ledelse, som selv har deltatt i CRT-møtene i Caux og i andre land.

En gjest fra Baltikum ...

Forts. fra side 1

mer og mer isolert. Ingen forstår deres problemer. Hvis de ikke blir tatt hensyn til, kan den russiske minoriteten bli en farlig og destabiliserende faktor, innenfor og utenfor selve Estland.

Slike Östersjö-seminarer er kanskje små, men meget viktige for Estlands offentlige liv. Noen bør komme og forklare mer om MRA's ideer og Caux's historie.

* Hva kan Norden og Norge gjøre?

Deres ombudsmanns-institusjon er ukjent hos oss. Dere kan hjelpe oss til å forstå hvordan den fungerer. Vi trenger hjelp på skole- og utdannelsesfronten: Materiale, skolebøker, brosjyrer, på både russisk og estisk. Vi må lære å forstå hva et rettssamfunn er, hvordan et sivilisert samfunn fungerer, aktivister i frivillige organisasjoner må trenes. Vi trenger utenfor-ståendes perspektiv på situasjonen i Estland.

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo.
Tlf. 22 55 94 30. Fax 22 44 85 04. Postgiro 0804.5125794. Bankgiro 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad og Jens J. Wilhelmsen.